

СОВРЕМЕННЫЕ КОМПЬЮТЕРНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В ПОСЛЕДИПЛОМНОМ ОБРАЗОВАНИИ ВРАЧЕЙ-ОФТАЛЬМОЛОГОВ

Н.Ю. Бачук

Харьковская медицинская академия последипломного образования

На сегодняшний день, когда компьютеры заняли прочное место практически во всех сферах жизни общества, широкое внедрение компьютерных технологий находит все большее применение в последипломном образовании врачей. Использование компьютерной техники в преподавании различных медицинских специальностей позволяет значительно интенсифицировать учебный процесс, ускорить усвоение учебного материала и улучшить контроль знаний [1-6].

На кафедре офтальмологии Харьковской медицинской академии последипломного образования компьютерные технологии все активнее внедряются в традиционные формы организации учебного процесса.

Все лекции, которые читаются слушателям на кафедре, обязательно проводятся в форме мультимедийных презентаций. Такие презентации отличаются от стандартных различными комбинациями следующих элементов: текста, рисунков, фотографий, диаграмм, таблиц, видео-, аудио-, анимации и др. и, как правило, демонстрируются в формате PowerPoint. Некоторые лекции, содержащие данные о хирургических методах лечения, дополнены видеороликами с записями соответствующих операций, что значительно улучшает усвоение материала. Подача лекционного материала в виде мультимедийных презентаций является удобным и эффективным способом представления информации, значительно облегчающим процесс восприятия и запоминания вследствие одномоментного воздействия на два важнейших органа восприятия – слух и зрение. Подготовка таких лекций, помимо высокого профессионализма и знания офтальмологии, требует от преподавателя хорошего владения навыками пользователя персональным компьютером, умения организации поиска электронной инфор-

мации через Internet, описания объектов и явлений путем построения информационных структур. Лекции охватывают основные разделы офтальмологии, готовятся на высоком научно-методическом уровне, содержат максимум информации и постоянно обновляются новыми данными о самых последних мировых достижениях в рассматриваемых вопросах.

Практические занятия проводятся в реальных условиях смотровых, диагностических кабинетов, манипуляционных под контролем преподавателя. Основной целью практических занятий является овладение различными методами диагностики. Выполнение этой задачи не возможно без теоретической подготовки, для чего широко применяются компьютерные технологии. При овладении диагностическими методами важными и запоминающимися является презентации фотографий картин глазного дна, переднего отрезка глаза, получаемых данных обследования из современных офтальмологических атласов и собственных, аппаратных средств, видео-демонстрация методов диагностики.

Для закрепления практических навыков практикуется обеспечение слушателей информацией на электронных носителях. Курсантам выдаются в электронном виде методические рекомендации по диагностике и лечению многих заболеваний, приказы МОЗ Украины, офтальмологические книги и атласы. Такое получение информации является очень важным и ценным для самостоятельной работы, позволяет дополнительно изучить, проанализировать и выборочно распечатать необходимый материал.

Семинарские занятия подводят итоги изученных тем, закрепляют полученные знания, развивают клиническое мышление. При подготовке к семинарам широко используется подготовка рефератов на конкретную заданную тему. В последнее время при обучении интернов все чаще практикуется демонстрация подготовленного ими для семинара материала в виде компьютерных презентаций. Применение такого вида работы у интернов связано с тем, что они, как правило, хорошо владеют компьютерами и охотно применяют компьютерную технику в обучении.

Компьютерные технологии также активно используются для контроля знаний курсантов. С этой целью применяется компьютерная программа Elex. Все слушатели сдают базовый компьютерный

контроль в начале курсов усовершенствования. На протяжении всего периода обучения для курсантов всех циклов выделяется специальное время и компьютеры для решения тестовых задач в режиме тренировок. В конце предаттестационных циклов курсанты проходят компьютерную аттестацию на получение новой или подтверждение существующей категории.

На протяжении последних 2 лет на кафедре работает интернет-сайт, информация на котором постоянно обновляется. На этом сайте слушатели могут ознакомиться с расписанием учебных циклов кафедры, различной информацией относительно порядка аттестации, приказами, практическими рекомендациями.

В настоящее время на кафедре идет активная подготовка к внедрению в работу дистанционного обучения, которое позволит обеспечить гибкий график обучения, уменьшить затраты времени курсантов. Дистанционное обучение является закономерным этапом развития и адаптации образования к современным условиям и организовывается с использованием всех принципов и положений о дистанционном образовании [7, 8].

Преподаватели кафедры принимают постоянное активное участие в работе международных офтальмологических симпозиумов и конференций, систематизируют информацию и знакомят с ней слушателей в сжатой и удобной форме учебных презентаций. В резерве кафедры имеется обширный материал, который при заинтересованности аудитории может быть предложен для домашнего изучения и получения ссылок на литературу и другие источники информации.

Таким образом, преподавание офтальмологии на кафедре последипломного образования основывается на традиционных формах организации учебного процесса с активным внедрением современных компьютерных технологий. В перспективе ожидаются новые направления усовершенствования компьютеризации учебного процесса. Дальнейшее развитие образования в этом направлении позволит значительно улучшить качество подготовки врачей-офтальмологов.

Литература

1. Роль мультимедійних методических посібників в оптимізації обучения офтальмологів в процесі последипломного образования / Л.А. Сухина, А.Ф.

Смирнова, К.Э. Голубов [та ін.] // Післядипломна медична освіта: досвід і перспективи: матеріали учбово-методичної конференції, присв. 85-річчю ХМАПО (Харків, 2-3 жовтня 2008 року). – Харків: Оберіг, 2008. – С.167-168.

2. Слабунов О.С. Проблеми комп'ютерного тестування та шляхи їх корекції у слухачів кафедри наркології ХМАПО / О.С. Слабунов, І.К. Сосін // Післядипломна медична освіта: досвід і перспективи: матеріали учбово-методичної конференції, присв. 85-річчю ХМАПО (Харків, 2-3 жовтня 2008 року). – Харків: Оберіг, 2008. – С. 164-165.

3. Аттестация врачей как логический этап непрерывного профессионального развития / А.Н. Хвистюк, В.Г.Марченко, К.И. Бодня [та ін.] // Проблеми сучасної медичної науки та освіти. – 2010.- № 1. – С. 15-18.

4. Проблеми высшего медицинского образования / М.П. Захараши, А.И. Поида, В.М. Мельник [та ін.] // Проблеми сучасної медичної науки та освіти. – 2010. – № 1. – С. 9-14.

5. Вища медична освіта України на сучасному етапі / В.В. Лазоришинець, М.В. Банчук, О.П. Волосовець, І.І. Фещенко // Проблеми сучасної медичної науки та освіти. – 2008. - № 4. – С. 5 -10.

6. Підвищення ефективності професійно-практичної підготовки інтернів з використанням електронних посібників / О.В. Грищенко, В.В. Бобрицька, О.Б. Демченко [та ін.] // Післядипломна медична освіта: досвід і перспективи: матеріали учбово-методичної конференції, присв. 85-річчю ХМАПО (Харків, 2-3 жовтня 2008 року). – Харків: Оберіг, 2008. – С. 52-53.

7. Можливості сучасної діагностики у підвищенні ефективності професійно-практичної підготовки слухачів на післядипломному етапі / С.В. Дибкалюк, Г.І. Герцен, А.І. Процик, О.С. Мовчан // Післядипломна медична освіта: досвід і перспективи: матеріали учбово-методичної конференції, присв. 85-річчю ХМАПО (Харків, 2-3 жовтня 2008 року). – Харків: Оберіг, 2008. – С. 62.

8. Перспектива дистанційного навчання провізорів зі спеціальності «загальна фармація» / Л.Л. Давтян, Р.С. Коритнюк, О.В. Дульцева [та ін.] // Післядипломна медична освіта: досвід і перспективи: матеріали учбово-методичної конференції, присв. 85-річчю ХМАПО (Харків, 2-3 жовтня 2008 року). – Харків: Оберіг, 2008. – С. 164-165.

Резюме

Бачук Н.Ю. Сучасні комп'ютерні технології в післядипломній освіті лікарів-офтальмологів.

Приведені досвід і перспективи використання сучасних комп'ютерних технологій в післядипломній освіті офтальмологів, ре-

комендовані форми та методи роботи з курсантами, які дозволяють оволодіти програмою та практичними навичками в зручній формі.

Ключові слова: офтальмологія, післядипломна освіта, комп'ютерні технології.

Резюме

Бачук Н.Ю. *Современные компьютерные технологии в последипломном образовании врачей-офтальмологов.*

Приведены опыт и перспективы использования современных компьютерных технологий в последипломном образовании офтальмологов, рекомендованы формы и методы работы с курсантами, позволяющие овладеть программой и практическими навыками в удобной и сжатой форме.

Ключевые слова: офтальмология, последипломное образование, компьютерные технологии.

Summary

Bachuk N.Y. *Modern computer technologies in postgradual education of ophthalmologists.*

There were resulted experience and prospects of using modern computer technologies in postgradual education of ophthalmologists and recommended forms and methods of working with students that allow to seize the program and practical skills in comfortable form.

Key words: ophthalmology, postgradual education, computer technologies.

Рецензент: д.мед.н., проф. А.М. Петруня

РЕЦЕНЗІЯ
НА ПІДРУЧНИК «ТЕОРІЯ ЕВОЛЮЦІЇ (СИСТЕМНИЙ РОЗВИТОК ЖИТТЯ НА ЗЕМЛІ)» / І.О. ОГІНОВА, О.Є. ПАХОМОВ. – ДНІПРОПЕТРОВСЬК: ВИДАВНИЦТВО ДНУ, 2012. - 540 С.

Підручник «Теорія еволюції (системний розвиток життя на Землі)» є результатом наполегливої праці авторів І.О. Огінова і О.Є. Пахомова - викладачів Дніпропетровського національного університету ім. Олеся Гончара. У підручнику викладено основні теорії походження життя на Землі та онтогенетичний розвиток різних організмів та їх систем. Підручник є узагальненим, систематизованим курсом, в якому знайшли відображення сучасні уявлення щодо еволюції організмів та виникнення життя на Землі. Підручник написано з урахуванням навчальної програми з теорії еволюції для студентів біологічних, психологічних, педагогічних та медичних спеціальностей вищих навчальних закладів. Видання рекомендоване Міністерством освіти і науки України, як підручник для студентів вищих навчальних закладів України.

Матеріал підручника добре структурований, він складається з 9 розділів які логічно висвітлюють основні принципи виникнення життя на Землі.

Перший розділ підручника присвячений сучасним уявленням про принципи самоорганізації живої матерії. У ньому автори розкривають фактори, які впливають на самоорганізацію матерії. У другому розділі описані основні напрямки розвитку уявлень про походження життя на Землі. Розділ логічно структурований і розкриває найголовніші питання та причини щодо виникнення розмаїття живих організмів на Землі. Походження життя на Землі залишається досить актуальною темою. Існує багато теорій та гіпотез, виникнення життя на Землі. Автори підручника вдало узагальнили гіпотези щодо походження життя на Землі, приділивши значну увагу вивченню еволюції геному. Хоч на даний час ще не поставлена крапка в даному питанні.

У розділі три «Еволюція онтогенезу» автори розкривають еволюцію онтогенезу і філембріогенезу та розвиток різних систем організмів від покриттів тіла до ендокринної системи. Четвертий розділ під-

Рецензія